

Ansøgning til kommunepuljen – cirkulær økonomi, Region Midtjylland

Titel: Full Circle Island

Samsø som levende laboratorium og udstillingsvindue for cirkulær økonomi (CØ).

Vision:

Samsø skal være det første sted i verden, hvor cirkulær økonomi er fuldt implementeret inden for et specifikt geografisk område.

Tilgang:

Ved at melde en klar og ambitiøs vision om CØ ud i markedet, ønsker Samsø Kommune at skabe grobund for at der kan opstå offentlig-privat samarbejder om en CØ omstilling af øens erhvervsliv.

Projektmål:

- Full Circle Island visionen er forankret i hele Samsø kommune, både politisk og organisatorisk
- Der er udviklet roadmaps for CØ omstilling af op til 8 erhvervsområder
- Der er udviklet et visions- og strategipapir for realiseringen af Full Circle Island
- Det er udpeget 1-3 kommunale opgaver, som kan anvendes som piloter for et offentligt-privat samarbejde om CØ løsninger.

Projektidé:

Cirkulær økonomi er ved at have slået igennem som fremtidens erhvervsøkonomiske paradigme. Men de fleste steder forbliver det ved fremtidssnak, og endnu er der ingen lokalsamfund, hvor cirkulær økonomi er implementeret i fuld skala. Skal der for alvor ske et gennembrud for omstillingen, er der behov for, at der er nogen som går forrest og viser at det kan lade sig gøre 100%. Den rolle vil Samsø gerne påtage sig og blive den første cirkulære lokaløkonomi i verden.

Samsø har rigtig gode muligheder for at gøre det:

- som ø er der en naturlig geografisk afgrænsning, der gør det muligt at monitorere og styre ressourcestrømmene
- det er en lille og overskuelig økonomi, der gør det overkommeligt at foretage omstillingen
- der er allerede igangsat en række initiativer der baner vejen for en omstilling til CØ
- der er en engageret befolkning og et omstillingsparat erhvervsliv
- og Samsø har allerede et stærkt brand som foregangsø – ikke mindst internationalt

Samsø står med andre ord i en rigtig god position til at tage teten. Og med Samsø som Full Circle Island, har Region Midtjylland muligheden for at få et levende laboratorium og udstillingsvindue for sin cirkulær økonomi strategi.

Aktiviteter

Projektet skal klæde Samsø Kommune på til at være katalysator for omstillingen af øens erhvervsliv til cirkulær økonomi. Det skal ske gennem 4 faser, hhv. status, målsætning, roadmaps og strategi, og både det politiske og administrative niveau af kommunen skal involveres i projektaktiviteterne.

Fase 1: Status – hvor står vi nu ift. CØ?

Første skridt er at skabe overblik over, hvor Samsø står i dag ift. cirkulær økonomi. Hvordan fungerer ressourcekredsløb på øen i dag, og hvad gør vi i vores politikker og i de enkelte forvaltninger for at sikre

vores ressourcer? Det vil foregå dels ved refleksionsmøder i de enkelte forvaltninger og politiske udvalg og dels ved interviews med udvalgte politikere og medarbejdere i kommunen.

Fase 2: 100% gode mål – konkretisering af visionen:

Næste skridt er at konkretisere Full Circle Island visionen ved at opstille 100% gode mål for ressourcekredsløbene på Samsø. Dvs. at formulere positive mål om til stadighed at skabe mere værdi af de ressourcer som er til rådighed på øen ved at indlejre dem i selvforstærkende kredsløb, fremfor som hidtil at opstille negative mål om at gøre mindre skade ved at bruge ressourcerne – og begrænse brugen af dem. Det skal ske på visionsworkshops for medarbejdere og politikere i kommunen, hvor de bl.a. skal arbejde med at lave såkaldte up-cycling charts.

Fase 3: Roadmaps for opnåelse af målene - udfoldelse af visionen:

Når de gode mål er formuleret, skal der for hver erhvervsområde udarbejdes roadmaps for, hvordan målene over en årrække (fx 10 år) kan nås, og hvad hver enkelt forvaltningsenhed i kommunen kan gøre, for at det sker. Fx gennem indkøbspolitikker, erhvervsrådgivning og erhvervsgodkendelser og ny praksis ved udførelse af konkrete kommunale opgaver mm. Der vil blive udpeget en række nøglemedarbejdere fra kommunes forskellige forvaltninger, som med bistand fra eksterne eksperter skal udarbejde roadmaps'ene og efterfølgende præsentere og diskutere dem med kolleger i deres forvaltninger og politikere i de udvalg, som forvaltningsenhederne hører under.

Fase 4: Strategi – plan for realisering af visionen:

På baggrund af kortlægningen af den nuværende status, de formulerede positive mål og roadmaps'ene for at opnå dem, skal der udarbejdes en strategi for realisering af Full Circle Island. Det skal ske i et tæt samarbejde mellem de tilknyttede CØ eksperter og den politiske og administrative ledelse i kommunen. Det vil konkret munde ud i et visions- og strategipapir udarbejdet af de eksterne CØ eksperter.

Strategien skal bl.a. indeholde en oversigt over hvilke aktører både på og uden for øen, der kan hjælpe Samsø med at realisere vision, og en plan for hvordan der kan indgås partnerskaber med dem.

Den skal også indeholde en plan for inddragelse af alle øens borgere i arbejdet med at realisere Full Circle Island visionen, hvor det udarbejdede visions- og strategipapir vil være afsættet for at afholde seminarer og – workshops for borgere og erhvervsdrivende på øen.

For at kick-starte erhvervslivets omstilling til CØ skal der som led i arbejdet med at udarbejde strategien udpeges 1-3 konkrete opgaver, som vil være velegnede at etablere piloter for offentligt-privat samarbejde om CØ omkring. De meldes ud i markedet og interesserede virksomheder kan byde ind med cirkulære løsninger.

Kortsigtede og langsigtede mål

Det kortsigtede mål er at Samsø om 1 år har positioneret sig som det første lokalsamfund, der foretager en 100% omstilling til cirkulær økonomi – både nationalt og internationalt. Og at virksomheder både på og uden for øen har responderet på dette udspil ved at indlede samarbejde med Samsø Kommune om at udvikle cirkulære løsninger på udvalgte opgaver, og relevante nøgleaktører har indgået partnerskab med Samsø om at realisere Full Circle Island.

Det langsigtede mål er at disse CØ samarbejder og partnerskaber gradvis knopskyder og udbygges, så Samsø om 10 år er et levende laboratorium og udstillingsvindue for cirkulær økonomi i fuld skala.

Projektets bidrag til cirkulær økonomi

Med Full Circle Island udsender Samsø et klart signal til omverdenen om, at Samsø går denne vej, og at det er muligt. Det vil de virksomheder og organisationer som har set potentialet i cirkulær økonomi bemærke og ønske at blive en del af. Og i det øjeblik det ses udfoldet i en konkret lokaløkonomi, vil de som endnu er tvivlende blive overbevist og begynde at koble sig på for at blive en del af en trend.

Projektets bidrag til erhvervsudvikling

Med den udviklede strategi for Full Circle Island udstikker Samsø kommune en ny retning for erhvervsudviklingen på øen og gør det klart for leverandører og samarbejdspartnere, hvad de vil stille krav om i fremtidige kontrakter. Det giver dem mulighed for i god tid at omstille sig den cirkulære lokaløkonomi og høste de gevinster, der ligger i at være på forkant med udviklingen. Det vil kunne give Samsøs erhvervsliv og de virksomheder der samarbejder med Samsø, en konkurrencefordel i en fremtidig cirkulær økonomi på nationalt og globalt plan.

Projektets sammenhæng med kommunens strategier:

Cirkulær økonomi er skrevet ind som et kernepunkt i Samsø kommunes Agenda21 plan, og kommunalbestyrelsen har allerede vedtaget en målsætning om, at cirkulær økonomi skal være et nøglekriterium i kommunens indkøbspolitik. Der er desuden taget initiativ til og/eller planlagt en række projekter, som leder Samsø i retning af en cirkulær økonomi:

- Det er planen at etablere et biogasanlæg, som ikke blot kan sikre fossilfri brændstof til færgefarten og landtransporten på Samsø, men også gøre det muligt at skabe cirkulære kredsløb for bioressourcerne på øen. Hvordan det kan skabe grundlag for en cirkulær bioøkonomi på Samsø er der ansøgt Velux-fonden om midler til at finde frem til.
- I forbindelse med renovering og udbygning af kloakeringen på Samsø er der blevet arbejdet med at optimere vandkredsløbene på øen og ansøgt midler i MUDP programmer under Miljøstyrelsen til at udvikle en decentral renseløsning for Nordøen, som vil gøre det muligt lokalt at genanvende alt vand til vanding.
- Med støtte fra Miljøstyrelsen er der netop igangsat et forsøgsprojekt med sortering af husholdningsaffald, med særlig fokus på udskilning af den organiske fraktion.
- I regi af Rethink Business projektet i Region Midtjylland er der blevet udviklet en cirkulær forretningsmodel for leasing af varmepumper.

Nærværende projekt skal bidrage til at udbrede og forankre Full Circle Island visionen og CØ tankegangen i hele den kommunale organisation.

Dialog med borgere, organisationer og erhvervsliv mm.

Full Circle Island vil blive foldet ud efter samme inddragelsesmodel som lå bag Vedvarende Energiø, hvor udviklingen i høj grad var båret af de lokale kræfter og med massiv opbakning fra øens borgere. Energiakademiet, som er det institutionelle ankerpunkt for denne 'Samsømodel', vil tage aktiv del i projektet og lægge hus til workshops og seminarer, hvor øens borgere og erhvervsdrivende bliver involveret i konkretisering og udfoldelse af visionen for Full Circle Island.

Projektledelse og organisering

Projektet vil være forankret i Teknisk Forvaltning og blive foldet ud i samarbejde med Samsø Erhverv og Turisme. De drivende kræfter i projektet vil derfor være hhv. teknisk forvaltningschef, Søren Stensgaard og erhvervs- og turistchef Mette Løkke.

Tidsplan

Projektet vil blive gennemført i løbet af 2016, dog med hovedparten af aktiviteterne udført i første halvår.

Aktiviteter - 2016	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.		Aug-sep	Okt-dec.
Fase 1: – CØ Status	x	x							
Fase 2: 100% mål		x	x						
Fase 3: Roadmaps			x	x					
Fase 4: Vision & Strategi	x			x	x	x		x	
Workshops/seminar		x	x			x		x	
Arbejds møder	x	x	x	x	x	x		x	
Projektledelse & koord.	x	x	x	x	x	x		x	x
Administration	x	x							x

Budget og finansieringsplan

Budget				Finansiering	
Interne lønomkostninger	timer	sats	kr. i alt	Kommunepulje	Egenfinan.
Projektledelse & koord.	80	550	44.000	-	44.000
Projektdeltagelse	240	550	132.000	-	132.000
Administration	80	350	28.000	-	28.000
intern løn i alt			204.000	-	204.000
Ekstern bistand	timer	sats	kr. i alt		
Fase 1: – CØ Status	60	800	48.000	44.000	4.000
Fase 2: 100% mål	80	800	64.000	58.000	8.000
Fase 3: Roadmaps	80	800	64.000	58.000	8.000
Fase 4: Vision & Strategi	120	800	96.000	84.000	12.000
Ekstern bistand i alt			256.000	224.000	32.000
Øvrige udgifter	antal	kr/enhed	kr. i alt		
Workshops	3	5.000	15.000	-	15.000
Seminar	1	10.000	10.000	-	10.000
Arbejds møder	20	200	4.000	-	4.000
Transport	8	1.000	8.000	8.000	-
Kost & Logi	8	1.000	8.000	8.000	-
Revision	1	10.000	10.000	10.000	-
Øvrige udgifter i alt			55.000	26.000	29.000
Udgifter i alt			515.000	250.000	265.000